

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22100 - Bases Didàctiques i Disseny Curricular
Grup	Grup 11, 1S, Eivissa, GEP2
Guia docent	H
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Nom	22100 - Bases Didàctiques i Disseny Curricular
Crèdits	2 de presencials (50 hores) 4 de no presencials (100 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 11, 1S, Eivissa, GEP2 (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Gemma Tur Ferrer gemma.tur@uib.es	12:30	14:30	Dimarts	01/09/2017	31/07/2018	Despatx 1

Contextualització

El mòdul *Processos i contextos educatius* està estructurat en 2 matèries i 4 assignatures.

Les matèries són:

* *Fonaments curriculars i organitzatius, i*

* *Bases teòriques, històriques i institucionals*

Les assignatures *Bases didàctiques i disseny curricular i Organització i gestió educatives* pertanyen a la matèria *Fonaments curriculars i organitzatius*.

S'imparteix durant el primer semestre del primer curs del Grau en Educació Primària.

Es tracta d'una assignatura en què:

* Analitzen els models i estratègies d'ensenyament-aprenentatge que fan referència a l'Educació Primària

* Es proposen pràctiques de disseny, implementació i avaluació curricular, a partir del currículum d'Educació Primària.

* Analitza la realitat comunicativa i interactiva de l'aula, els recursos humans i materials necessaris, especialment el paper del professor

* Es revisa el paper de l'avaluació educativa

* S'elaboren propostes per a l'atenció a la diversitat.

* Es recomanen estratègies d'innovació i canvi orientades a la millora dels processos d'aprenentatge.

Aquesta assignatura proporciona una base teòrica i pràctica imprescindible per afrontar els processos de disseny, desenvolupament i avaluació del currículum als futurs professionals de l'ensenyament.

Requisits

L'assignatura té un caràcter introductor i de formació bàsica i, per tant, no té requisits essencials imprescindibles. Tot i això, pot ajudar tenir un bon domini de l'anglès i de l'expressió escrita i oral en català

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22100 - Bases Didàctiques i Disseny Curricular
Grup	Grup 11, 1S, Eivissa, GEP2
Guia docent	H
Idioma	Català

i castellà. Les habilitats de reflexió i una visió crítica i compromesa amb la societat, poden contribuir al bon desenvolupament de la matèria.

Competències

L'assignatura *Bases didàctiques i disseny curricular* té el propòsit de contribuir a l'adquisició de les competències que s'indiquen, les quals formen part del conjunt de competències establertes en el pla d'estudis.

Específiques

- * Conèixer els fonaments de l'educació primària, la seva relació interdisciplinària, els criteris d'avaluació i els coneixements didàctics entorn als procediments d'ensenyament i aprenentatge respectius, relacionats amb l'educació infantil. (1.2.2).
- * Analitzar i comprendre els processos educatius a l'aula, relatius al període de 6-12 anys. (1.2.3).
- * Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent a l'aula, considerant l'anàlisi dels contextos i espais formatius del centre i de l'entorn. (1.2.6).
- * Avaluar de forma continua, formativa i global, el desenvolupament de l'alumnat, introduint les mesures educatives necessàries per atendre la diversitat i les peculiaritats individuals de l'alumnat en el marc d'una educació integral. (1.2.19).

Genèriques

- * Habilitats comunicatives i lingüístiques. (4.2.3).
- * Capacitat per treballar en equip (4.2.6).

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Per tal de treballar i desenvolupar les competències abans esmentades, s'han seleccionat els continguts següents:

Continguts temàtics

Tema 1. ENSENYAR I APRENDRE. EL MESTRE COM A FACILITADOR DE L'APRENTATGE

1.1. Funcions i reptes de l'escola actual

1.2. El paper del docent

1.3. Enfocament de l'ensenyament-aprenentatge com a procés d'interrelació, comunicació i construcció.

Tema 2. MODEL CURRICULAR DE L'ACTUAL SISTEMA EDUCATIU

2.1. Estructura i organització del sistema educatiu

2.2. Concepte i concepcions de currículum

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22100 - Bases Didàctiques i Disseny Curricular
Grup	Grup 11, 1S, Eivissa, GEP2
Guia docent	H
Idioma	Català

- 2.3. Fonaments, fonts, fases, components formals i característiques del currículm
- 2.4. La política curricular espanyola i els nivells de concreció curricular. El paper del llibre de text
- 2.5. El currículum d'Educació Primària: estructura i organització
- 2.6. Noves lleis, noves propostes, nous currículums

Tema 3. PLANIFICACIÓ, DESENVOLUPAMENT I AVALUACIÓ CURRICULAR

- 3.1. La planificació des de l'escola: els documents de centre
- 3.2. Característiques generals de la planificació i de la programació
- 3.3. L'avaluació de coneixements previs
- 3.4. Objectius, continguts i competències bàsiques
- 3.5. Estratègies metodològiques
- 3.6. Activitats i tasques
- 3.7. Organització i recursos
- 3.7. Eines d'avaluació
- 3.8. Noves formes de mirar el disseny i la planificació

Metodologia docent

En aquest apartat es descriuen les activitats de treball presencial i no presencial amb les quals pretenem desenvolupar i avaluar les competències establertes per a l'assignatura.

Els temes es presentaran a través de classes expositives (grup gran) amb els suport de diferents textos, material audiovisual i lectures de referència, que serviran per adquirir el coneixements lligats a les competències previstes. Aquestes sessions donaran pas a debats i a classes pràctiques (grup mitjà) en les quals s'aplicaran els continguts adquirits a situacions i contextos reals a partir de lectures i comentaris de textos, anàlisi de materials audiovisuals, estudi de casos, projectes de treball igrups cooperatius, exposicions dels alumnes, etc., amb la qual cosa l'alumnat podrà iniciar-se i desenvolupar les competències previstes.

Es proposarà la realització d'activitats individuals i de treball en grup cooperatiu comptant sempre amb el suport del docent.

Amb el propòsit d'afavorir l'autonomia i el treball personal de l'alumnat, l'assignatura forma part del projecte Campus Extens, dedicat a l'ensenyament flexible i a distància, el qual incorpora l'ús de la telemàtica a l'ensenyament universitari. Així, mitjançant la plataforma de teleeducació Moodle l'alumne tindrà a la seva disposició un calendari amb notícies d'interès, documents electrònics i enllaços a Internet, i propostes de pràctiques de treball autònom.

Volum de treball

L'estimació del volum del treball és orientativa i pot requerir alguna modificació durant el curs

Activitats de treball presencial

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22100 - Bases Didàctiques i Disseny Curricular
Grup	Grup 11, 1S, Eivissa, GEP2
Guia docent	H
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals amb participació de l'alumnat	Grup gran (G)	Mitjançant el mètode expositiu i comptant amb la participació activa de l'alumnat, es presentaran els fonaments teòrics de l'assignatura. A més, es posarà a disposició de l'alumnat material d'ampliació i propostes didàctiques per tal de desenvolupar els continguts teòrics treballats a l'aula. Es podrà fer servir alguna eina d'avaluació per fer el seguiment de l'aprenentatge. Així amb l'ús de diferents dinàmiques, s'aniran exposant les idees clau de cada tema (10% de la nota final)	27
Classes pràctiques	Elaboració UD	Grup gran (G)	En aquestes sessions els alumnes posaran en pràctica els continguts treballats a les classes teòriques, especialment, aquells relacionats amb el disseny o planificació de situacions d'aprenentatge. Es tracta de recollir en un disseny propostes d'ensenyament-aprenentatge, tot detallant què volem aconseguir, com ho aconseguirem i com sabrem si ho hem aconseguit. Sempre que sigui possible, la planificació o la unitat didàctica, que serà elaborada en el si del grup cooperatiu, serà presentada oralment al grup classe. (20% de la nota final)	20
Avaluació	Prova final	Grup gran (G)	Tots els alumnes realitzaran una prova final amb una orientació teòrico-pràctica. En aquesta prova respondran preguntes a través de les quals hauran de demostrar el domini dels continguts teòrics presentats en els crèdits teòrics i d'altres en les quals hauran d'aplicar el coneixement adquirit en els crèdits pràctics. La prova inclourà diferents formats de pregunta (d'opció múltiple, preguntes breus, de desenvolupament, esquema, casos pràctics...) (40% de la nota final)	3

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Realització de les activitats dels crèdits pràctics i seminaris	L'alumnat haurà de realitzar aquelles activitats: lectures, mapes conceptuals, presentacions, resums, casos pràctics, etc. que se li proposaran durant els crèdits pràctics. Gran part d'aquestes activitats seràn elaborades en grups cooperatius i avaluades durant les sessions corresponents als crèdits pràctics. Portafoli electrònic	50
Estudi i treball autònom individual	Treball sobre lectures obligatòries	Durant les primeres setmanes del curs, la professora determinarà les lectures relacionades amb la matèria. Sobre aquesta lectura, l'alumnat haurà de realitzar una infografia (representació visual del text; en la que s'incorporen descripcions, narracions o interpretacions, presentades de manera gràfica) o un vídeo o la proposta que es decideixi a principi de curs, la qualserà lliurada en la data acordada al cronograma de l'assignatura.	50

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22100 - Bases Didàctiques i Disseny Curricular
Grup	Grup 11, 1S, Eivissa, GEP2
Guia docent	H
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
		Portafoli electrònic	

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Observacions:

- 1 Per a poder ser avaluat positivament en l'assignatura, l'alumnat ha d'assistir de forma obligatòria a totes les sessions corresponents als crèdits pràctics, ha de presentar totes les activitats individuals i grupals obligatòries i ha d'obtenir una qualificació mínima de 5 en la prova o examen final.
- 2 No s'acceptarà el lliurament de cap activitat obligatòria **fora del termini establert pel seu lliurament**.
- 3 Qualsevol actitud que obstaculitzi les dinàmiques d'aula podrà tenir repercussió sobre la nota final i pot arribar a ser motiu de desqualificació.
- 4 El plagi d'alguna part o de la totalitat d'un treball o activitat, així com la còpia a l'examen és motiu de desqualificació; en aquest cas, l'estudiant s'haurà de matricular novament el següent curs acadèmic per a poder superar l'assignatura.
- 5 Les faltes d'ortografia i d'expressió seràn puntuades negativament.

Classes magistrals amb participació de l'alumnat

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Mitjançant el mètode expositiu i comptant amb la participació activa de l'alumnat, es presentaran els fonaments teòrics de l'assignatura. A més, es posarà a disposició de l'alumnat material d'ampliació i propostes didàctiques per tal de desenvolupar els continguts teòrics treballats a l'aula. Es podrà fer servir alguna eina d'avaluació per fer el seguiment de l'aprenentatge. Així amb l'ús dediferents dinàmiques, s'aniran exposant les idees clau de cada tema (10% de la nota final)
Críteris d'avaluació	Participació en les activitats de seguiment del treball realitzat fora de l'aula (portafoli, infografies, ud) Participació a les classes: formular preguntes, aportar reflexions, escolta activa de les intervencions dels companys, plantejar dubtes... Qüestionaris en línia

Percentatge de la qualificació final: 10%

Elaboració UD

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	En aquestes sessions els alumnes posaran en pràctica els continguts treballats a les classes teòriques, especialment, aquells relacionats amb el disseny o planificació de situacions d'aprenentatge. Es tracta de recollir en un disseny propostes d'ensenyament-aprenentatge, tot detallant què volem aconseguir, com ho aconseguirem i com sabem si ho hem aconseguit. Sempre que sigui possible, la planificació o la unitat

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22100 - Bases Didàctiques i Disseny Curricular
Grup	Grup 11, 1S, Eivissa, GEP2
Guia docent	H
Idioma	Català

	didàctica, que serà elaborada en el si del grup cooperatiu, serà presentada oralment al grup classe. (20% de la nota final)
criteris d'avaluació	La UD s'avaluarà d'acord amb una rúbrica que se'ls facilitarà durant el curs. S'avaluarà tant el procés de realització (mitjançant les actes de les reunions i les notes de seguiment) com el producte final mitjançant el lliurament a la professora de la UD desenvolupada
Percentatge de la qualificació final:	20%

Prova final

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Tots els alumnes realitzaran una prova final amb una orientació teòrico-pràctica. En aquesta prova respondran preguntes a través de les quals hauran de demostrar el domini dels continguts teòrics presentats en els crèdits teòrics i d'altres en les quals hauran d'aplicar el coneixement adquirit en els crèdits pràctics. La prova inclourà diferents formats de pregunta (d'opció múltiple, preguntes breus, de desenvolupament, esquema, casos pràctics...) (40% de la nota final)
criteris d'avaluació	- Rigor i profunditat en les respostes a les preguntes formulades. Domini dels conceptes bàsics i capacitat de relació entre aquests. - Demostrar la capacitat d'anàlisi, comprensió i reflexió crítica de les lectures realitzades. - Exposició clara i correcta, organització i coherència dels continguts exposats.
Percentatge de la qualificació final:	40% amb qualificació mínima 5

Treball sobre lectures obligatòries

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Durant les primeres setmanes del curs, la professora determinarà les lectures relacionades amb la matèria. Sobre aquesta lectura, l'alumnat haurà de realitzar una infografia (representació visual del text; en la que s'incoporen descripcions, narracions o interpretacions, presentades de manera gràfica) o un video o la proposta que es decideixi a principi de curs, la qualserà lliurada en la data acordada al cronograma de l'assignatura. Portafoli electrònic
criteris d'avaluació	- Adequació als requeriments de la tasca plantejada i lliurament en el termini exigít. - Comprensió, anàlisi i reflexió crítica de la lectura. Adequació de la síntesi, comentari i valoració. - Presentació i aspectes formals de la infografia - Elaboració del portafoli electrònic (i presentació a classe)
Percentatge de la qualificació final:	30%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Els recursos bibliogràfics que es presenten són d'interès per a l'assignatura, al llarg del semestre es concretaran quins d'aquests recursos són de lectura obligatòria i quins de consulta recomanada.

Bibliografia bàsica

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22100 - Bases Didàctiques i Disseny Curricular
Grup	Grup 11, 1S, Eivissa, GEP2
Guia docent	H
Idioma	Català

Day, C. (2015). *Educadores resilientes. Escuelas resilientes. Construir y sostener la calidad en tiempos difíciles*. Madrid: Narcea.

AA.VV. (2016). *Los proyectos de trabajo*. Madrid: Pirámide.

Cela, J.; Palou, J. (2004). *Va de mestres. Carta als mestres que comencen*. Barcelona: Rosa Sensat

Durant el desenvolupament de cada tema el professorat recomanarà un conjunt d'articles i lectures d'ampliació i consulta. A més a més, el següents llibres seran de lectura obligatòria per al seguiment del temari:

Zabala, A & Arnau, L. (2007) *11 ideas clave. Como aprender y enseñar competencias*. Barcelona: Graó.

Arna, L. & Zabala, A. (2014). *Métodos para la enseñanza de las competencias*. Barcelona: Graó.

Bibliografía complementària

Acaso, M. (2010). *rEDUvolution. Hacer la revolución en la escuela*. Barcelona: Paidós.

Aldámiz-Echevarría, M.M.; Alsinet, J.; Bassedas, E.; Giné, N.I altres (2000). *Com ens ho fem' Propostes per educar en la diversitat*. Barcelona: Graó.

Antúnez, S. et alt. (2003). *El proyecto educativo de la institución escolar*. Barcelona: Graó.

Aránega, S. y Doménech, J. (2001). *La educación primaria. Retos, dilemas y propuestas*. Barcelona: Graó.

Barba, C.; Capellà, S. (coord.) (2010). *Ordinadors a les aules. La clau és la metodologia*. Barcelona: Graó.

Bartolomé, A. (2008). *El profesor cibernauta*. Barcelona: Graó.

Benejam, P. (2014). *Quina educació volem?*. Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat.

Bermejo, B. (Coord.) (2011). *Manual de Didáctica general para maestros de educación infantil y primaria*. Madrid: Pirámide.

Cano, E. (2005). *Com millorar les competències dels docents. Guia per a l'autoavaluació i el desenvolupament de les competències professionals*. Barcelona: Graó.

Canton.I.; Pino, M. (Coords.) (2011). *Diseño y desarrollo del currículum*. Madrid: Alianza

Carbonell, J. (2002). *La aventura de innovar. El cambio en la escuela*. 2a edició. Ediciones Morata, S. L. Madrid

Carbonell, J. (2008). *Una educación para mañana*. Barcelona: Ediciones Octaedro.

Cardús, S. (2000). *El desconcert de l'educació*. Barcelona: Edicions La Campana.

Cela, J., I Palou, J. (2004). *Va de mestres. Carta als mestres que comencen*. Barcelona: Rosa Sensat.

Coll, C. i altres (1993). *El constructivismo en el aula*. Barcelona: Graó.

Del Carmen, L.M. (2004). *La planificación didáctica*. Barcelona: Graó.

Essomba, M.A. (2006). *Liderar escuelas interculturales e inclusivas*. Barcelona: Graó.

González, F. (2008). *El mapa conceptual y el diagrama V. Recursos para la enseñanza Superior en el siglo XXI*. Madrid: Narcea.

Hargreaves, A. (2003). *Enseñar en la sociedad del conocimiento*. Barcelona: Octaedro.

Hernandez, F. I Ventura, F. (1992). *La organización del currículum por proyectos de trabajo. El conocimiento es un calidoscopio*. Barcelona: Graó.

Imbernón, F. (coord.) (2005). *Vivències de mestres: compartir des de la pràctica educativa*. Barcelona. Graó.

Johnson, D. W., Johnson, R. T., I Holubec, E. J.(1999). *El aprendizaje cooperativo en el aula*. Barcelona: Paidós Educador.

Monereo, C.(Coord), Castelló,M, Clariana, M., Palma,M.,Pérez, M.L. (1995). *Estrategias de enseñanza y aprendizaje*. Barcelona: Graó

Monereo, C. (2016). *Aprender en tiempos revueltos*. Madrid: Alianza.

Moral Santaella, C. (2010). *Didáctica. Teoría y práctica de la enseñanza*. Madrid: Pirámide.

Perrenoud, P. (2007). *Diez nuevas competencias para enseñar. Invitación al viaje*. Barcelona: Graó.

Salinas, D. (2002). *¡Mañana examen! La evaluación: entre la teoría y la realidad*. Barcelona: Graó.

Santmartí, N. (2007). *10 Ideas Clave. Evaluar para aprender*. Barcelona: Graó.

Schön, D. (1998). *El profesional reflexivo. Cómo piensan los profesionales cuando actúan*. Barcelona: Paidós.

Trujillo, F. (2012). *Propuestas para una escuela del siglo XXI*. Madrid: Catarata.

UNESCO (2015). *Rethinking Education. Towards a global common good?*. Paris: UNESCO

Zabala, A; Arnau, L. (2007) *11 ideas clave. Como aprender y enseñar competencias*. Barcelona: Graó.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	22100 - Bases Didàctiques i Disseny Curricular
Grup	Grup 11, 1S, Eivissa, GEP2
Guia docent	H
Idioma	Català

Zabala, A; Arnau, L. (2014). *Métodos para la enseñanza de las competencias*. Barcelona: Graó.

Zabala, A. (1995). *La pràctica educativa. Com ensenyar*. Barcelona: Graó.

Altres recursos

---

* CMapTools: <http://cmap.ihmc.us/download>

* Normativa i legislació educativa: http://weib.caib.es/Normativa/contingut_normativa_.htm

* Altres webs i portals educatius.

* <http://weib.caib.es/>

